

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE TEORÍA E RITMO (I-II)
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)
CURSO 2023-2024

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: TEORÍA E RITMO I-II.										
ESPECIALIDADE:	PEDAGOXÍA							ITINERARIOS:	PEDAGOXÍA XERAL E DA LINGUAXE MUSICAL	
CARÁCTER:	OBRIGATORIA							TIPO DE CLASE:	COLECTIVA	
DEPARTAMENTO:	PEDAGOXÍA							XEFE DE DPTO.:	ADRIANA CRISTINA GARCÍA GARCÍA	
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	Horas de clase semanais:	
ECTS/CUAD.					1,5	1,5			Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS							EMAIL/TEL/WEB	TITORÍA	
	TOMÁS SÁNCHEZ SÁNCHEZ							tomassanchezxunta@gmail.com	LUNS: 17:00 – 17:30 MÉRCORES: 21:30 – 22:00	

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	<p>Coñecemento profundo dos conceptos da Teoría da Música e ferramentas relacionadas coa mesma para a súa posterior aplicación no campo da Didáctica.</p> <p>Altura, métrica, rítmica, dinámica e agónica. Lectura rítmica precisa, fluída e comprensiva, con e sen alturas determinadas, a unha ou varias voces, con e sen instrumento. Polirritmia.</p> <p>Estudo teórico - práctico dos aspectos métricos e rítmicos característicos na música do século XX. Novas grafías. Traballo da lectura a 1ª vista.</p> <p>Consecución de ferramentas directamente vinculadas á súa aplicación no desempeño do seu futuro labor docente, nos diferentes contextos educativos.</p>
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Ó alumnado deberá ter asumidos internamente os contidos e os distintos elementos que interveñen na linguaxe musical a nivel de Grao Profesional ou da súa experiencia práctica profesional se non cursou eses estudos.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Importante para a formación integral dos/as futuros/as pedagogos/as mediante o adestramento dos parámetros rítmicos e teóricos propios da linguaxe musical.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T8, T13
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X2, X3, X7, X8, X10, X13
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EP3
Ver a listaxe de competencias e a súa descrición no Decreto 163/2015, do 29 de Outubro	

3. OBXECTIVOS

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Desenrolar unha lectura rítmica fluída a primeira vista individual e en grupo.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Sentir o pulso interno de forma física e non como mero cálculo de proporcións.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Apreciala importancia da lectura interior, lectura a primeira vista e da memorización.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Apreciala importancia da dinámica, agónica e a articulación, ó percibir debuxos rítmicos.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Apreciala importancia do análise asociado a lectura.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Coñecer práctica e teoricamente as novidades rítmicas, métricas e teóricas do século XX.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Interpretar adecuadamente grupos especiais, compases non convencionais, valores engadidos, música sen compasear e polirritmia.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Recoñecer o significado de novas grafías.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Traballar de forma autónoma e con sentido crítico sobre os materiais traballados na clase.	Todas

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN (1º Cuadrimestre)

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1.	1.1. O ritmo. Definicións e principios: pulso, compás, ritmo, acento, énfase rítmico. 1.2. Evolución do ritmo musical a través da historia da música occidental 1.3. Novidades rítmicas e métricas do século XX. Clasificación de compases. Grupos especiais. 1.4. Lectura rítmica fluída individual e en grupo, con posibilidade de acompañamento da percusión corporal.	8
Tema 2.	2.1. Notacións musicais. Evolución da notación occidental ata o século XX. 2.2. Evolución das linguaxes musicais: da modalidade medieval ao pensamento post-tonal. Tonalidade e modalidade en distintos contextos, música serial, dodecafónica, atonal, politonal... Outros modelos compositivos: música aleatoria, electroacústica, minimalista... 2.3. Lectura rítmica e entoada, a 1 ou máis voces, con posibilidade de acompañamento de percusión corporal.	7
Repaso dos contidos tratados	Repaso e interiorización dos contidos dados e aclaración de dúbidas.	1
TOTAL SESIÓNS:		16

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN (2º Cuadrimestre)

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1	1.1. Novidades rítmicas e métricas do século XX. Valores engadidos. Música sen compasear. Polirritmia e polimetría. 1.2. Abreviacións e ornamentos 1.3. Lectura rítmica fluída individual e en grupo, con posibilidade de acompañamento de percusión corporal.	8
Tema 2	2.1. Grafías da música contemporánea. 2.2. A melodía e a intervállica. 2.3. A harmonía. Acordes, cadencias, notas estrañas á harmonía. 2.4. Transporte musical 2.5. Formas musicais 2.6. Expresión musical. Dinámica e agónica. 2.7. Lectura rítmica e entoada, a 1 ou máis voces, con posibilidade de acompañamento de percusión corporal.	7
Repaso dos contidos tratados	Repaso e interiorización dos contidos dados e aclaración de dúbidas.	1
TOTAL SESIÓNS:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA POR CUADRIMESTRE

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
CLASES	16	-	16
ESTUDO INDIVIDUAL	-	27	27
ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN	2	-	2
TOTAL HORAS:			45

6. AVALIACIÓN

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Observación na clase	Participar activamente na clase, inquirir cuestións e dúbidas, realizar correctamente os exercicios propostos.	Todas	25%
Traballo individual	Ler adecuando o ritmo dos exercicios propostos. Lectura fluída a primeira vista de fragmentos rítmicos con e sen altura con dificultades rítmicas propias do século XX.	Todas	45%
Proba teórica	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	Todas	20%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, reflexións, xogos, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, síntese da pescuda de información, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, apuntes, reseñas e comentarios de fontes,.... O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia.	Todas	10%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Proba individual	Ler adecuando o ritmo dos exercicios propostos. Lectura fluída a primeira vista de fragmentos rítmicos con e sen altura con dificultades rítmicas propias do século XX.	Todas	45%
Proba teórica	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	Todas	45%
Traballo escrito	O alumnado deberá buscar e comentar 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	10%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)			
*(Alumnos que superen as 4 faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)			
Proba individual	Ler adecuando o ritmo dos exercicios propostos. Lectura fluída a primeira vista de fragmentos rítmicos con e sen altura con dificultades rítmicas propias do século XX.	Todas	45%
Proba teórica	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	Todas	45%
Traballo escrito	O alumnado deberá buscar e comentar 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	10%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Proba individual	Ler adecuando o ritmo dos exercicios propostos. Lectura fluída a primeira vista de fragmentos rítmicos con e sen altura con dificultades rítmicas propias do século XX.	Todas	45%
Proba teórica	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	Todas	45%
Traballo escrito	O alumnado deberá buscar e comentar 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	10%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</p>	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS
<p>Bibliografía:</p> <p>Cooper, G. y Meyer, L.B.: Estructura rítmica de la música. Idea Books.</p> <p>Danhäuser, A.: Solfege des solfeges. Book 1. G. Schirmer Inc. Danhäuser, A.: Solfege des solfeges. Book 2. G. Schirmer Inc.</p> <p>Danhäuser, A.: Solfege des solfeges. Book 3. G. Schirmer Inc.</p> <p>Mayor Ibáñez, A. y De Pedro Cursá, D.: Cuadernos de lenguaje grado medio 2ºA. Real Musical. Mayor Ibáñez, A. y De Pedro Cursá, D.: Cuadernos de lenguaje grado medio 2ºB. Real Musical. Mayor Ibáñez, A. y De Pedro Cursá, D.: Cuadernos de lenguaje grado medio 2ºC. Real Musical.</p> <p>López de Arenosa, E.: Ritmo y Lectura 3. Real Musical. López de Arenosa, E.: Ritmo y Lectura 4. Real Musical.</p> <p>Sierra, F.: Lenguaje Musical Grado Medio 2ºA. Real Musical. Sierra, F.: Lenguaje Musical Grado Medio 2ºB. Real Musical.</p> <p>Temes, J.L.: Tratado de solfeo contemporáneo IVa. Ediciones Línea. Temes, J.L.: Tratado de solfeo contemporáneo IVb. Ediciones Línea. Temes, J.L.: Tratado de solfeo contemporáneo Va. Ediciones Línea. Temes, J.L.: Tratado de solfeo contemporáneo Vb. Ediciones Línea.</p> <p>Varios: The Real Book Vol I in C. Fifth Edition. Fake Book. Varios: The Real Book Vol I in Bb. Fifth Edition. Fake Book. Varios: The Real Book Vol I in Eb. Fifth Edition. Fake Book. Varios: The Real Book All New Vol II in C. Fake Book. Varios: The Bb Real Book Vol II. Fake Book. Varios: The Eb Real Book Vol II. Fake Book. Varios: The Real Book All New Vol III in C. Fake Book. Varios: The Bb Real Book Vol III. Fake Book.</p> <p>Villa Rojo, J.: Lectura musical 1º. Nuevos sistemas de grafía. Teoría y práctica. Real Musical.</p>